
Streszczenia = Резюме = Abstracts

Bezpieczeństwo : teoria i praktyka : czasopismo Krakowskiej Szkoły Wyższej
im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego 9/2, 107-114

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Streszczenia

Abstracts

Резюме

Rafał Raczyński

Wpływ migracji międzynarodowych na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa

Celem artykułu jest ukazanie najważniejszych zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa wynikających z migracji międzynarodowych. Tekst składa się z trzech zasadniczych części. W części pierwszej zwrócono uwagę na powiązania pomiędzy migracjami a takimi negatywnymi zjawiskami jak terroryzm, ekstremizm polityczny, zorganizowana przestępczość oraz silne podziały społeczne skutkujące sytuacjami kryzysowymi (mogącymi prowadzić do aktów agresji). Część druga poświęcona została zjawisku nielegalnej migracji jako jednemu z podstawowych wyzwań dla bezpieczeństwa wewnętrznego. W części trzeciej natomiast ukazano działania państw zmierzające do ograniczenia ryzyk związanych z przepływami migracyjnymi.

Słowa kluczowe: migracje międzynarodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne, terroryzm, nielegalne migracje, ochrona granicy

The impact of the international migrations on the state's internal security

The aim of this article is to present the main threats resulting from international migrations to the internal security of the state. The text is divided into three main parts. The first part presents the links between migration and the negative phenomena such as terrorism, political extremism, organized crime and a strong social divisions (which can lead to acts of aggression). The second part is devoted to the phenomenon of illegal migration, which can be perceived as one on the main challenges to internal security of the state. In the third part author describes what actions can be taken by the states to reduce the risks associated with migration flows.

Key words: international migration, internal security, terrorism, irregular migration, border protection

Влияние международной миграции на внутреннюю безопасность государства

Целью статьи является указание самых больших опасностей, вызванных международной миграцией, для внутренней безопасности государства. Статья состоит из трех

основных частей. В первой части обращается внимание на взаимосвязь между миграцией и такими негативными явлениями, как терроризм, политический экстремизм, организованная преступность и сильное социальное расслоение, вызывающее кризисные ситуации (которые могут привести к актам агрессии). Вторая часть посвящена явлению нелегальной миграции – являющейся одной из основных проблем внутренней безопасности. В третьей части указаны действия государств направленные на снижение рисков, связанных с миграционными потоками.

Ключевые слова: международная миграция, внутренняя безопасность, терроризм, нелегальная миграция, охрана границ

Wojciech Jędrzejewski, Michał Romańczuk

Bezpieczeństwo Azji Centralnej w kontekście strategii współpracy USA i ChRL z państwami regionu

Artykuł prezentuje analizę porównawczą aktualnych strategii Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz Chińskiej Republiki Ludowej względem Azji Centralnej pod kątem ich konsekwencji dla bezpieczeństwa w regionie. Zbadano zawartość merytoryczną tychże strategii oraz przedstawiono wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa w Azji Centralnej. Autorzy przeanalizowali implikacje obu strategii dla bezpieczeństwa w regionie, odpowiadając w artykule na pytania: Czy strategie mocarstw w realny i wiarygodny sposób adresują wskazane problemy bezpieczeństwa w Azji Centralnej? Czy strategie USA i ChRL sprzyjają konfliktowi, kooperacji czy koegzystencji między tymi państwami w sprawach regionalnych? Czy cele strategii naruszają interesy innych aktorów polityki w regionie (przede wszystkim Federacji Rosyjskiej oraz państw Azji Centralnej), sprzyjając w ten sposób powstawaniu sporów międzynarodowych?

Słowa kluczowe: Stany Zjednoczone Ameryki, Chińska Republika Ludowa, Federacja Rosyjska, Bezpieczeństwo Azji Centralnej, Nowy Jedwabny Szlak

The security of Central Asia in the context of the USA and PRC cooperation strategies with the countries of the region

The article assesses a role played by the United States of America and Peoples Republic of China in a Central Asian security by taking a comparative analysis of theirs regional strategies as a point of departure. In subsequent parts of the research authors: scrutinize a content of the strategies (especially both great powers' policy aims and instruments); analyze threats and challenges to the regional security in the region and degree to which both strategies allow to address them; and examine an impact of the strategies on the security environment in the Central Asia, particularly their potential to induce a (great power) conflict between actors involved in the regional politics.

Key words: United States of America, People's Republic of China, Russian Federation, Central Asian Security, New Silk Road

Безопасность Центральной Азии в контексте стратегий сотрудничества США и КНР со странами региона

В статье дан сравнительный анализ стратегий Соединенных Штатов Америки и Китайской Народной Республики в Центральной Азии с точки зрения их влияния на безопасность в регионе. Рассмотрено содержание этих стратегий, указаны вызовы и угрозы для безопасности в Центральной Азии. Авторы проанализировали последствия обеих стратегий для безопасности в регионе и пытаются дать ответ на следующие вопросы: На сколько реально и правильно определены в стратегии великих держав проблемы безопасности Центральной Азии? В какой мере стратегии США и КНР вызывают конфликты или же благоприятствуют сотрудничеству и сосуществованию этих двух государств в решении региональных вопросов? Каким образом цели стратегии затрагивают интересы других субъектов политики в регионе (главным образом Российской Федерации и стран Центральной Азии), тем самым вызывая международные споры?

Ключевые слова: Соединенные Штаты Америки, Китайская Народная Республика, Российская Федерация, безопасность Центральной Азии, Новый шелковый путь

Ewa Wolska-Liśkiewicz

Dlaczego w polskiej armii nie ma kobiet-generalów?

Autorka w artykule przeanalizowała sytuację w polskiej armii, by znaleźć odpowiedź na pytanie o powody braku w Wojsku Polskim kobiety w stopniu generalskim. W tekście została opisana geneza udziału kobiet w armii oraz pokazane determinanty służby kobiet-żołnierzy. Poruszona została w artykule także między innymi problematyka występowania szklanego sufitu w polskiej armii. W drugiej części tekstu autorka przedstawia swoje tezy dotyczące przyczyn braku kobiety-żołnierza w stopniu generała, wskazując na uwarunkowania historyczne, polityczne, kulturowe oraz na politykę personalną.

Słowa kluczowe: Wojsko Polskie, generalicja, feminizacja zawodów, szklany sufit, determinanty kariery

Why Are There No Female Generals in the Polish Army?

The author in the paper has analyzed the situation in the Polish army to answer the question: Why are there no female generals in The Polish Army? The paper presented the history of women's participation in the Polish army, since the Second World War to the present. The author presented also the statistics showing the determinants of female soldiers work. In this article autor refers to the occurrence of glass ceiling in The Polish Army, between the rank of the colonel and general. At the end the autor presents her thesis about the reasons of the lack of women soldiers in the rank of general, pointing to historical events, personnel policy and blocking access to the highest military positions by men.

Key words: Polish Army, generals, feminization of professions, glass ceiling, determinants of career

Почему в Вооружённых силах Польши нет женщин генералов?

Анализируя ситуацию в Вооружённых силах Польши, автор ищет ответ на вопрос: почему в Польской Армии нет женщин в звании генерала? В статье представлена история присутствия женщин в Польской Армии от Второй мировой войны до сегодняшнего дня. В частности затронута проблема так называемого «стеклянного потолка» в Вооружённых силах Польши. Представлены некоторые статистические данные касающиеся прохождения воинской службы женщинами. Подводя итоги, автор, указывая на историческую обусловленность кадровой политики блокирования доступа женщинам к высоким воинским должностям и званиям, дает ответ на поставленный в заглавии статьи вопрос.

Ключевые слова: Вооружённые силы Польши, генералитет, феминизация профессий, стеклянный потолок, детерминанты карьеры

Ryszard Lelito

Podjęcie procesowe w naukach o bezpieczeństwie i obronności

W artykule przedstawiono istotę koncepcji zarządzania procesowego oraz jej znaczenie w naukach o zarządzaniu. Procesowe podejście do działalności wszelkiego rodzaju instytucji jest obecnie postrzegane jako jeden z głównych trendów skutecznego zarządzania. Procesy, które stanowią główne elementy tej działalności, są w istocie złożeniem realizowanych funkcji w innym przekroju. W artykule wskazano na możliwości implementacji teoretycznych założeń orientacji procesowej do treści nauk o bezpieczeństwie i obronności. W szczególności może to dotyczyć takich dyscyplin i specjalności jak dowodzenie, zarządzanie kryzysowe czy kierowanie instytucjami bezpieczeństwa i obronności. Zagwarantować to powinno dalszy rozwój nauk o bezpieczeństwie i obronności, zwłaszcza w kontekście szybko rozszerzającego się społeczeństwa informacyjnego.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo, nauka, obronność, proces, zarządzanie

Process approach in security and defence sciences

In this article the concept of process management and its meaning in management sciences was presented. It underlined that process approach in an activity of many different institutions is now viewed as one of the main trends towards efficient management. Processes as the main elements of the activity are actually combination of realized functions in other system. This article indicated possibilities of implementation of the theoretical presumptions of process orientation to security and defence sciences. Especially it may concern such disciplines and specialities as command, crisis management or managing security and defence institutions. This way it should guarantee further progress of the security and defence sciences especially in the context of information society who expands very quickly.

Key words: security, science, defence, process, management

Процессный подход в науках о безопасности и обороноспособности

В статье представлено суть концепции процессного управления и его значение в управленческих науках. Процессный подход к деятельности любых типов учреждений в настоящее время рассматривается в качестве одной из главных тенденций эффективного управления. Процессы, которые являются ключевыми элементами этой деятельности в сущности являются совокупностью проводимых функций. В статье указаны возможности применения теоретических основ процессного управления в науках о безопасности и обороноспособности. В частности, это может быть связано с такими дисциплинами, как управление, антикризисное управление или управление учреждениями стоящих на стражи безопасности и обороноспособности. Применение этого подхода должно обеспечить дальнейшее развитие наук о безопасности и обороноспособности, особенно в контексте быстро развивающегося информационного общества.

Ключевые слова: безопасность, наука, обороноспособность, процесс, управление

Anna Kargol

Metafizyka i polityka. Andrzej Strug o charyzmie i micie Józefa Piłsudskiego

O legendzie Józefa Piłsudskiego napisano wiele. Czyniono to już za jego życia, czynią to współcześni, wciąż usiłując zgłębić to, co tak konsekwentnie wymyka się nauce; charyzmę i osobowość przywódcy. Michał Sokolnicki określał te przymioty w taki sposób: „Szła od mówcy i stopniowo zaczęła się udzielać słuchaczom jakaś niepojęta fascynacja psychiczna”, „urok jego postaci i myśli”. W burzliwym roku odzyskania niepodległości 1918 ukazała się *Chimera*, powieść Andrzeja Struga, w której przedstawiał przeobrażenie dokonujące się w duszy, działacza socjalistycznego, załamane upadkiem rewolucji i rozłamem partyjnym, a ożywającym dla nowych idei niepodległościowych. Katalizatorem tej wewnętrznej metamorfozy był osobisty kontakt z Józefem Piłsudskim i jego wpływ na całe przyszłe życie i przekonania głównego bohatera Przemysła Borszowskiego. W tej historii kryje się osobiste doświadczenie i przeżycie Struga, ale też i innych późniejszych piłsudczyków, którzy przeszli drogę od sceptycyzmu do apologii względem wodza. Artykuł przytacza też wypowiedzi i źródła, mówiące o wierze samego Piłsudskiego w powodzenie własnych przedsięwzięć politycznych, oraz pracy i licznych zabiegach, jakie musiał wykonać ugruntowując się w tym przekonaniu. W źródłach tych Piłsudski występuje jako człowiek głęboko przeświadczony o swojej wielkości, głęboko wierzący w swoją misję dziejową i wiarę tę usiłujący wszczepić innym.

Słowa kluczowe: Józef Piłsudski, piłsudczycy, legenda Józefa Piłsudskiego, Andrzej Strug, „Chimera” Andrzeja Struga

Politics and metaphysics. Andrzej Strug about Józef Piłsudski's myth and charisma

There is a lot of works written about Józef Piłsudski's charisma. They were written during Piłsudski's life and nowadays as well. They attempt to catch what is slipping away the scientific examination; charisma and personality of the leader. Michał Sokolnicki discribed these advantages in the following way: „There was an unknown psychological fascination going out from the speaker and influencing the others” this kind of fascination Sokolnicki characterized as “the charm of his figure and thoughts”. In 1918, the rough time of regaining independence Andrzej Strug published “Chimera” the story presenting metamorphosis of socialistic activist in the moment of his despair caused to the fact of revolution's collapse and divisions in his party. The main hero Przeclaw Borszowski is awaken for the new ideas of independence mainly thanks to the personal contact with Piłsudski. In this story is hidden a private experience of the author Andrzej Strug, but also the experience of his generation, future “legiony” soldiers. They also have followed the way from scepticism to the apology of the leader. The article is presenting many other sources telling about the faith which Piłsudski possessed himself, the faith in the success of his politics. In these sources Piłsudski appears as a man deeply convinced of his greatness, his mission and trying to convince the others to it.

Key words: Józef Piłsudski, „piłsudzczyca”, legend of Józef Piłsudski, Andrzej Strug, „Chimera” by Andrzej Strug

Метафизика и политика. Анджей Струг о харизме и мифе Юзефа Пилсудского

О легенде Юзефа Пилсудского было написано много. Это происходило уже при его жизни, и происходит сегодня. Исследователи постоянно пытаются понять то, что так последовательно бросает вызов науке: харизму и индивидуальность лидера. Михаил Сокольниковский, дал следующее определение этим качествам: «От оратора исходило, и постепенно передавалось слушателям какое-то непонятное психическое увлечение», «очарование его личностью и мыслями». В бурный 1918 год восстановления независимости, вышел в свет роман Анджея Струга «Химера», в котором автор представил преобразование, происходящее в душе социалистического деятеля, впавшего в отчаяние в связи с крахом революции и расколом в партии, но нашедшего в себе силы для продвижения новых идей независимости. Катализатором этой внутренней метаморфозы был личный контакт с Юзефом Пилсудским и его влияние на всю дальнейшую жизнь и убеждения главного героя – Пшецлава Боршовского. В этой истории лежит личный опыт и переживания Струга, а также других приверженцев Пилсудского, которые прошли путь от скептицизма к апологии вождя. В статье приведены документы, говорящие о вере самого Пилсудского в успех своих политических проектов, а также его работе и многочисленных действиях, которые проводил вождь, водворяя свои идеи в жизнь. В использованных автором источниках Пилсудский указан как человек глубоко убежденный в своем величии, глубоко верующий в свою историческую миссию, который пытается эту веру привить другим.

Ключевые слова: Юзеф Пилсудский, приверженцы Пилсудского, легенда Юзефа Пилсудского, Анджей Струг, «Химера» Анджея Струга